



3^ο Διεθνές Επιστημονικό Εργαστήριο

Αίθουσα «Στέφανος Δραγούμης» του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού

Θεσσαλονίκη, 7, 8 και 9 Δεκεμβρίου 2018

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΤΕΛΕΤΗ

17:30 – 18:00 ΥΠΟΔΟΧΗ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

18:00 - 18:30 Χαιρετισμός Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου

Χαιρετισμός Ιεράς Κοινότητας Αγίου Όρους

Χαιρετισμός Δημάρχου Θεσσαλονίκης & Προέδρου Δ.Σ. Αγιορείτικής Εστίας, κ.
Γιάννη Μπουτάρη

Χαιρετισμός της Διευθύντριας του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού, κ.
Αγαθονίκης Τσιλιπάκου

Χαιρετισμός του Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής του Εργαστηρίου, κ.
Κρίτωνος Χρυσχοϊδη

1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

18:30 – 19:00 Ευάγγελος Χρυσός, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Απομακρύνοντας τον Πλάτωνα από τον Άθω

19:00 – 19:30 Χρήστος Μαλατράς, Humboldt Research Fellow, Πανεπιστήμιο της Κολωνίας
(Universität zu Köln)
Τα μοναστήρια του Αγίου Όρους και η επαρχιακή κοινωνία στο Ύστερο Βυζάντιο

19:30 - 20:00 Mirjana Živojinović, Ακαδημαϊκός, Σερβική Ακαδημία Επιστημών και Τεχνών
Ο μεγάλος ζουπάνος Στέφανος Νέμανιτς – μετόχι στο Χβόσονο

20:00 – 20:30 Srdan Pirivatric, Επιστημονικός Συνεργάτης του Ινστιτούτου Βυζαντινών
Ερευνών της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών
Ο αφορισμός του βασιλιά Ντουσάν (το ανάθεμα του Καλλίστου) και το Άγιον
Όρος

20:30 – 21:00 Dejan Dželebdžić, Επιστημονικός Συνεργάτης του Ινστιτούτου Βυζαντινών
Ερευνών της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών
Η έκδοση των μεταβυζαντινών εγγράφων της Ιεράς Μονής Χιλανδαρίου

21:00 – 22:00 ΔΕΞΙΩΣΗ

2^Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

- 09:30 – 10:00 Διογένης Καραγιαννακίδης, Δρ Νομικής Δικηγόρος
Εκπροσώπηση και έγγραφα των αγιορειτικών μονών στο πλαίσιο των σχέσεων ιδιωτικού δικαίου
- 10:00 - 10:30 Alex Rodriguez Suarez, Independent scholar (Barcelona)
Bell ringing on Mount Athos during the Ottoman period
- 10:30 - 11:00 Στέφανος Παλιομπής, Δρ Αρχαιολόγος, ΥΠΠΟΑ / Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
Προσκυνητών και περιηγητών εντυπώσεις μέσα από το «Βιβλίο Επισκεπτών» της Ιεράς Επιστασίας του Αγίου Όρους από το 1874 έως το 1912
- 11:00 - 11:30 Dr Helen M. Dixon, Assistant Professor / Lecturer in Classes
A Byzantine traveller to Rome returns East? The anonymous scribe of Archives Vatopaidiou Monastery, ntoul. 3, 15A.

11:30 - 12:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

3^Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

- 12:00 - 12:30 Δημοσθένης Α. Κακλαμάνος, Επίκουρος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.
Βυζαντινά Αγιορειτικά Χειρόγραφα του Μηνολογίου του Συμεών Μεταφραστή
- 12:30 – 13:00 Μιλτιάδης Παππάς, Επίκουρος καθηγητής Μουσικολογίας του Πολυτεχνείου Κωνσταντινουπόλεως
Τα χειρόγραφα της οθωμανικής μουσικής του Αγίου Όρους
- 13:00 - 13:30 Ελένη Καραντζόλα, Πανεπιστήμιο Αιγαίου / Αναστάσιος Παπαϊωάννου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Η γλώσσα των έργων του Αγάπριου Λάνδου και η διαμόρφωση "πανελλήνιας κοινής"
- 13:30 - 14:00 Ekaterina Dughashvili, Professor, Dr of philology / K. Kekelidze Georgian National Centre of Manuscripts / St.Andrew the first Called University of the Patriarchate of Georgia
Georgian literary school and Manuscripts of the Mount Athos (Iviron Monastery) in the context of the Byzantine cultural orientation

4^Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

- 17:30 - 18:00 Κωνσταντίνος - Φίλιππος Μαουρουλίδης, Δρ Φιλολογίας – Ερευνητής
Δύο ανέκδοτες Ομιλίες του Ιωάννου του Χρυσοστόμου: Κριτική έκδοση
- 18:00 - 18:30 Vladimir Bozinovic, PhD candidate, Istanbul University, Faculty of Letters
Architectural decoration of the outer narthex of Chilandar monastery
- 18:30 - 19:00 Nina Chichinadze, Dr Associate Professor, Ilia State University Tbilisi,
GEORGIA
Monastic Arts of Mount Athos of Byzantine and Post-Byzantine: Georgian
Textual Evidences

19:00 - 19:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

5^Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

- 19:30 - 20:00 Manuela Studer – Karlen, Lecture and researcher in Late Antique and
Byzantine Art and Archeology at the University of Fribourg (CH)
The depiction of the «Christ Anapeson»: the making of an image and its
distribution
- 20:00 - 20:30 Αρχιμ. Εφραίμ Γκιβίσης-Εσφιγμενίτης, Αρχιμανδρίτης Ιεράς Μητροπόλεως
Θεσσαλονίκης, Μεταπτυχιακός Τμ. Ιστορίας-Αρχαιολογίας Α.Π.Θ.
Πρωτάτο και Αρχαιότητα: στάσεις και χειρονομίες
- 20:30 - 21:00 Ελένη Βλαχοπούλου-Καραμπίνα, Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Ε.ΔΙ.Π.,
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας, Θεολογική Σχολή
Ε.Κ.Π.Α.
Ενυπόγραφα Γεωργιανά Χρυσοκεντήματα της Ιεράς Μονής Ιβήρων (17ου
αι): βυζαντινές επιδράσεις και διαφοροποιήσεις

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

6^Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

- 11:00 - 11:30 Δημήτριος Λιάκος, Δρ Αρχαιολόγος, Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και
Αγίου Όρους
Πολυτελή και ταπεινά αντικείμενα στις αθωνικές μονές: οι δωρητές και τα
ιστορικά συμφραζόμενα (10ος - 16ος αι.)
- 11:30 - 12:00 Πασχάλης Ανδρούδης, Επίκουρος καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας και
Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.
Νεότερα στοιχεία και χρονολογήσεις για τα έργα της βυζαντινής
μεταλλοτεχνίας στις Μονές του Αγίου Όρους
- 12:00 - 12:30 Νικόλαος Βρυζίδης, Δρ Ιστορίας της Τέχνης

Οθωμανικά υφάσματα στο Άγιο Όρος κατά το 16ο και 17ο αιώνα: κατάλοιπα ενός κοινωνικού πλαισίου

12:30 - 13:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

7^Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

13:00 - 13:30 Κωνσταντίνος Μ. Βαφειάδης, Καθηγητής (Ε.ΔΙ.Π) Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών

Η συλλογή εικόνων της Ιεράς Μονής Διονυσίου και τα εργαστήρια ζωγραφικής στο Άγιον Όρος, 14^{ος} – 18^{ος} αιώνες

13:30 – 14:00 Σταμάτης Χονδρογιάννης, Αρχιτέκτονας

Το σκευοφυλάκιο της μονής Διονυσίου του Αγίου Όρους: από την διαφύλαξη και την έκθεση κειμηλίων, στην ανάδειξη της αρχιτεκτονικής ιστορίας της Μονής.

14:00 – 14:30 Ευάγγελος Ματζίρης, Δασολόγος εδαφολόγος Msc, Ph.D., Προϊστάμενος Τμ. Αλσών Δενδροστοιχιών & Φυτωρίων Δήμου Θεσσαλονίκης / Όλγα Χ.

Μπακιρτζή, Δρ Γεωπόνος - Αρχιτέκτων Τοπίου, MLA (Εφορεία Αρχαιοτήτων πόλης Θεσσαλονίκης / Αθανάσιος Παπαϊωάννου, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Δασολογίας & Φυσικού περιβάλλοντος Α.Π.Θ.

Κήποι και δέντρα στο Περιβόλι της Παναγίας

14:30 – 15:00 ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

POSTERS

Χαράλαμπος Αηδονόπουλος, Χειρουργός ουρολόγος

Χαμηλή συχνότητα καρκίνου του προστάτη σε ειδική ομάδα πληθυσμού

Δημήτριος Μηνασίδης, Υποψήφιος Διδάκτορας Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Α.Π.Θ. / Μάρκος Πηλαβάκης, Μεταπτυχιακός φοιτητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Α.Π.Θ. / Ευάγγελος Φραγκοτσινός, Μεταπτυχιακός φοιτητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Α.Π.Θ. / Αριστοτέλης Μέντζος, Ομότιμος Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Α.Π.Θ. / Αθανάσιος Σέμογλου, Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Α.Π.Θ. / Μελίνα Παϊσίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα BYZART: Byzantine Art and Archaeology on Europeana, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης / Ματιές στο παρελθόν του Αγίου Όρους: ψηφιοποίηση φωτογραφιών των μέσων του 20ου αιώνα